

Índex

▪ L'independentisme d'arrel marxista: d'on prové i cap a on va?	2
▪ Ponència d'organització	7
▪ Ponència per al debat d'alliberament de gènere	17
▪ Ponència per al debat sobre la lluita pel dret a l'Autodeterminació	21
▪ El debat sobre la política d'aliances de l'Esquerra Independentista	28

L'independentisme d'arrel marxista: d'on prové i cap a on va?

1. Aparició de l'independentisme marxista als Països Catalans

La introducció del marxisme, com a corrent social important als Països Catalans és paral·lela a la creació i expansió dels grups comunistes, socialistes i sindicalistes del primer terç del segle XX. Aquestes experiències es desenvolupen sobretot a partir de l'entusiasme que desvetlla l'esclat de la revolució soviètica entre amplis sectors de la classe obrera i de les classes populars.

Escriptors i polítics com Andreu Nin, Joan Comorera i Joaquim Maurín són noms destacats del marxisme dels inicis dels anys 30 que pren, al nostre país, unes característiques particulars. El marxisme revolucionari català se situa dins les posicions del marxisme-leninisme menys dogmàtic i es caracteritza pel seu dinamisme i per la seva capacitat i voluntat d'incidir en la realitat social. Aquest marxisme revolucionari criticava les posicions dels anarquistes i del comunisme ortodox, els uns pel seu subjectivisme i els altres per la seva rigidesa, de manera particular en el tractament de la qüestió nacional.

Les posicions del marxisme revolucionari català incipient es poden sintetitzar en tres grans línies de pensament: la necessitat del reconeixement i el suport a la lluita de les nacions oprimides; l'anàlisi de classes, a l'hora d'interpretar la dinàmica dels moviments d'emancipació nacional; i la consideració transitòria del fenomen nacional (en la perspectiva històrica de l'homogeneïtzació de la humanitat que hauria de comportar la revolució proletària).

En l'aspecte del reconeixement i el suport al moviment nacional cal remarcar que es formula, de manera ben clara, com la llibertat de separar-se, seguint les posicions de Lenin. També es formula de manera explícita la necessitat que té el moviment obrer de donar suport als moviments d'emancipació nacional tot considerant un error greu el fet de mantenir-se'n al marge. Semblantment es preconitza la igualtat més absoluta entre les nacions i entre les llengües: "ni un privilegi per a cap nació ni per a cap idioma". La defensa del dret d'autodeterminació fins a la separació com a principi bàsic els fa fins i tot oposar al federalisme i a l'autonomisme com a formes de recomposició de l'estat capitalista. La perspectiva és la unió lliure de Repúbliques Socialistes (en la majoria dels casos, dins el marc geogràfic de les repúbliques "Ibèriques", és a dir, del conjunt de les nacions de la Península Ibèrica).

En segon lloc, el marxisme revolucionari català, descriu l'evolució de la lluita d'emancipació nacional dins una dinàmica de classes que evoluciona a través de la història contemporània sota la direcció de classes socials

diferents: comença dirigida per la burgesia, la qual s'alia amb l'Estat i traeix el moviment nacional situant en un primer pla la defensa dels interessos propis de classe; en una segona fase la lluita nacional és impulsada per la petita burgesia, una classe que és incapaç de portar la lluita fins a les seves conseqüències revolucionàries lògiques de la República Catalana, i que és reemplaçada en la direcció del moviment nacional, pel proletariat.

Pel que fa a la perspectiva històrica, la igualtat reclamada per a totes les nacions no exclou que aquestes entitats estiguin sotmeses, segons aquestes tesis, a l'evolució econòmica de la humanitat vers la seva uniformització. Aquesta perspectiva se situava dins la concepció del progrés pròpia del marxisme i desenvolupada sobretot pel comunisme ortodox, que coincidia paradoxalment amb la del desenvolupament industrialista pròpia del capitalisme. Sense entrar a considerar a fons aquesta concepció concreta, cal observar, pel que fa a la lluita nacional, que la perspectiva de la Unió de les Repúbliques Socialistes Ibèriques i la formulació de la dissolució de les nacions en una perspectiva històrica pròxima, permetia la deriva cap a pràctiques oportunistes que després es van desenvolupar encara amb més força, al si del comunisme ortodox més moderat.

Durant el període de la República i la Guerra, el comunisme d'inspiració soviètica domina el panorama, especialment a partir de 1936, amb la creació del PSUC. Es tractava d'un corrent ideològic que, tot i reconèixer formalment el dret d'autodeterminació tenia unes posicions més aviat oposades al desenvolupament d'un moviment d'alliberament nacional-popular pel fet que considerava la lluita d'alliberament nacional com un element de divisió de la lluita del proletariat

Durant més de dues dècades (fins ben entrats els anys 60 del segle XX), el marxisme i el comunisme van ser objecte de persecució i van patir una davallada en la seva incidència social. Paral·lelament, però, aquestes posicions s'anaven afermant al si de l'oposició al franquisme. El partit marxista més remarcable durant els anys de franquisme fou, com és conegut, el Partit Comunista d'Espanya (PCE), que al Principat de Catalunya tingué el nom de PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya), és a dir, conservà el nom de la unificació produïda en temps de la República.

El marxisme no tornà, doncs, a estendre's socialment al nostre país fins als anys 60 del segle XX, especialment de la mà del PSUC-PCE. La conjuntura internacional era aleshores bastant favorable a l'expansió del marxisme: mobilitzacions obreres i populars, guerres antiimperialistes (Cuba, Vietnam, Xina. Algèria aconseguia la independència el 1962. La revolució cubana havia triomfat el 1959 i un any abans ho havia fet la revolució xinesa, després d'una llarga lluita contra l'imperialisme.)

En l'àmbit de la cultura i de la recerca universitària, cal recordar que un veritable exèrcit d'intel·lectuals es va anar posicionant sota la inspiració del marxisme, sobretot en els àmbits de les ciències socials i de les arts.

És en aquest ambient que pren cos el marxisme independentista. La primera formulació és paral·lela a la gestació del PSAN (Partit Socialista

d'Alliberament Nacional). Aquesta gestació es va produir al si de la secció universitària del FNC, que tenia una incidència incipient a la Universitat i als barris obrers i populars de Barcelona.

Aquest marxisme, tot i haver-se desenvolupat en contacte amb els grups comunistes que hem descrit, era propi, original, i tenia poca cosa a veure amb la realitat del PSUC, un partit amb el qual aquest nucli independentista marxista mantenia una relació poc fluida perquè era bàsicament contrari a l'alliberament nacional del poble català i, a la pràctica, s'oposava sovint activament a l'ús del català a les assemblees.

El marxisme independentista anava més enllà de les tesis leninistes i s'erigia en defensor de l'alliberament nacional i social del poble treballador català. D'aquesta manera el marxisme arrelava en la realitat catalana i el moviment d'alliberament nacional es posava en condicions d'aplegar una força social àmplia i prenia una orientació estratègica que mai abans no havia tingut. A partir d'aquest moment, l'independentisme dels anys 70 es desenvolupa conjuntament amb els seus fonaments marxistes..

Aquest independentisme marxista patia, però, d'algunes febleses d'entrada, que tindria dificultats per a anar superant; concretament, poc aprofundiment teòric i poc arrelament de classe. Per aquesta mateixa feblesa l'independentisme marxista ha hagut de compartir, en la seva evolució, la influència al si del moviment obrer i popular amb d'altres corrents vinculats a diverses formes d'estatalisme d'esquerra.

L'independentisme marxista s'ha anat estenent gradualment al llarg dels anys per mitjà d'un doble procés: d'una banda pel que podríem anomenar la "marxistització" progressiva del nacionalisme d'esquerra; i d'altra banda, aplegant al seu si sectors creixents de lluitadors i lluitadores marxistes enquadrats anteriorment en organitzacions socials o polítiques provinents de diverses referències ideològiques,

El marxisme independentista entrarà en una primera crisi paral·lelament a la crisi dels partits marxistes i comunistes a escala internacional. La seva crisi no serà, però, mai tan profunda a causa del seu arrelament en una pràctica política de ruptura independentista que no ha parat de desenvolupar-se.

2. Expansió i crisi de l'independentisme marxista

Després d'una extensió social creixent a partir dels anys 60 del segle XX, fins a esdevenir un referent ideològic universal entre la intel·lectualitat en general a Europa i d'una manera molt remarcable als Països Catalans, a partir dels anys 80 el marxisme pateix una reculada gradual fins a arribar a perdre l'hegemonia dins la producció intel·lectual.

Aquesta reculada no és deguda al fet que els referents de les classes dominants (que són una combinació de liberalisme capitalista i de les idees religioses tradicionals) siguin sistemes de pensament més coherents, sinó que té unes causes múltiples, que podem resumir en les següents:

- Una **campanya ideològica** del liberalisme capitalista. Ha estat una activitat de propaganda que s'ha difós des dels mitjans de comunicació capitalistes i des de centres de "pensadors" propiciats per fundacions, universitats, estructures polítiques, etc.
- Una **ofensiva repressiva sanguinària**. La més significativa fou la que es va desplegar al "Con Sud" americà (Xile, Argentina, Uruguai - amb milers de morts) on la repressió dels militars i dels aparells policíacs trobà la connivència i la col·laboració de diferents instàncies dels EUA.
- Hi ha hagut també **errors en l'experiència comunista** (cosa que no vol pas dir que el pensament marxista sigui erroni o que siguin millors els referents ideològics del capitalisme). Els errors han estat a ***l'Europa de l'Est*** (on es construïren de fet sovint règims de capitalisme d'Estat com a resultat de revolucions nacionals i populars -no pas realment socialistes- i, en general, a través de processos amb poca participació popular). També hi ha errors detectables en **les pràctiques dels partits comunistes**: rigidisme, dogmatisme, etc. (Cal advertir sempre, en aquests casos, que no es produeixen aïllats del món, i que la propaganda i la repressió del capitalisme van contribuir a *accentuar-ne els errors*. La forta pressió exterior ha entrebancat la renovació organitzativa; i també ha contribuït a fer més rígids els principis.)

Cal insistir en el fet que el capitalisme ha fet -i continua fent- un **aprofitament propagandístic extraordinari de les derrotes i de les crisis**. Malgrat l'eficàcia que ha aconseguit cal dir que es tracta de fet de propaganda molt barroera, que es basa per exemple en el fet de comparar el comunisme amb el feixisme, situant com un bé suprem el sistema parlamentari capitalista.

Hi ha un fet objectiu important que és una mancança que cal atribuir a les organitzacions socialistes i comunistes: **les transformacions que han sofert les societats capitalistes al llarg dels darrers decennis no han estat prou ben analitzades** (ens referim per exemple al concepte de classe obrera i a les conseqüències que aquest fet té en l'activitat política i social).

Aquesta crisi general fou especialment greu als Països Catalans on, d'una banda, les organitzacions marxistes més influents no independentistes abandonaren d'una manera molt ràpida els referents marxistes i on l'Esquerra Independentista patí la combinació de la pressió de la repressió de l'Estat, conjuntament amb les maniobres oportunistes dels sectors més integrats en el sistema de dominació, com ERC. La manca de maduresa i de formació polítiques i, en concret, la manca d'extensió dels coneixements i de la consciència política marxistes al si de l'independentisme català incipient d'aquesta època, contribuïren a afeblir la capacitat de resposta davant la repressió i davant les maniobres de desviació i de confusió política, de manera que les conseqüències de la crisi foren més profundes encara a causa d'aquesta feblesa afegida.

3. Crítica de les ideologies no marxistes al si de l'independentisme

Un dels aspectes de més interès en l'estudi de la incidència del marxisme independentista és la pugna ideològica que existeix (i que durarà durant força anys) al si de l'independentisme amb d'altres ideologies no marxistes que li disputen la influència social. Aquesta anàlisi ens permetrà d'orientar amb més coneixement de causa les perspectives de futur.

De manera general, podem dir que aquestes tendències representen perills de desviació del moviment sociopolític de masses que és l'independentisme, i que el poden portar a camins sense sortida. Aquests corrents s'han desenvolupat sobretot a partir del primer desplegament de masses de la consciència independentista a la meitat de la dècada dels 60 del segle XX. La comprensió de la perspectiva independentista per sectors importants de la població, acompanyada de la formació escassa en els continguts del marxisme independentista de què hem parlat suara, comporta aleshores l'aglutinació de diferents pols polítics i/o ideològics, vinculats a posicions no marxistes.

Podem distingir, entre els corrents no marxistes definits més clarament, els següents:

a) L'independentisme insurreccional

Ha tingut una importància gran especialment en un passat pròxim, a partir dels anys 20 del segle XX i al llarg dels primers anys del franquisme. S'ha expressat més tard sobretot al voltant de les experiències armades precedents a Terra Lliure (FAC, EPOCA, etc.).

Recentment ha servit com a marc de referència per a la militància més despolititzada, vinculada al moviment per aspectes purament simbòlics, al voltant de la mitificació de la lluita armada, és a dir, sense comprendre la concepció la qüestió central de l'experiència de Terra Lliure, que ha estat la vinculació política estreta amb el moviment polític de masses.

Aquest corrent tendeix a concepcions conspiratives de l'independentisme, allunyades de les lluites populars i del procés de conscienciació i d'organització de masses.

b) L'independentisme etnicista

Es tracta d'un corrent que no ha tingut gaire força però que ha anat apareixent de manera esporàdica entre la gent menys formada políticament ja que representa una reacció primària contra l'opressió en la qual no s'analitzen les causes ni les forces socials d'aquesta opressió i tan sols la identifica erròniament amb el conjunt d'una comunitat nacional (la de l'Estat opressor).

Aquest corrent porta a un enfrontament visceral, més o menys actiu en moments puntuals; però pel fet de basar-se en l'atac sense perspectives contra tot un poble o contra persones provinents de la cultura dominant (i

no contra l'Estat opressor), es desvia de l'objectiu de l'enquadrament per raons polítiques i portaria al fracàs social del moviment.

c) L'independentisme culturalista, també anomenat "transversal".

És el corrent que es fonamenta en l'agitació cultural i en una concepció no conflictiva i mancada de dinàmica de classes, de la lluita nacional, en la qual cal aplegar a un mateix nivell i d'una manera indiscriminada el suport de "tots els partits i sectors catalanistes".

Aquesta ingenuïtat política alenteix la maduració i la clarificació ideològiques i polítiques i serveix sovint de coartada per a les posicions contradictòries dels partits autonomistes. És un corrent que parteix, doncs, d'una no intervenció en els conflictes socials, cosa que el converteix en un corrent immobilitista socialment i allunyat dels sectors més explotats socialment.

Agrupa sobretot sectors poc polititzats i vinculats o bé a organitzacions autonomistes o bé a sectors anarquitzants, i per les seves característiques pot ser objecte de manipulació política fàcil des de l'autonomisme.

d) L'independentisme liberal

És el corrent més organitzat i definit a més del marxista i el que pot representar una certa oposició ideològica en els anys a venir.

Parteix de la recerca de la igualtat de drets entre els individus però sense aprofundir en les causes socials de les formes d'opressió existent, és a dir, sense considerar cap mena de dinàmica de classes. A nivell internacional es defineix com a pro-USA i sovint també a favor de la política actual de l'Estat d'Israel.

Aquest corrent polític satisfà algunes minories dirigents vinculades al poder perquè permet la relació fluida amb la burgesia i pot justificar qualsevol oportunisme polític, però porta al desengany les bases militants influïdes per aquestes formulacions, pel fet que des d'aquesta posició no es poden entendre els comportaments col·lectius envers la lluita independentista ni se sap quins sectors (o organitzacions) poden ser amics o enemics del desplegament del moviment.

En resum, podem concloure que cap d'aquests corrents no marxistes no fa anàlisis de classe que, com sabem, són necessàries per a comprendre les dinàmiques socials de la lluita i per a poder cercar les polítiques necessàries en cada moment. Com que responen a interessos immediats de sectors en general poc polititzats que veuen discutit per l'independentisme marxisme la seva inèrcia militant, acostumen a segregar comportaments anticomunistes i antimarxistes de caire visceral que cal saber combatre amb paciència i racionalitat.

4. L'independentisme d'arrel marxista actual i perspectives

En primer lloc, caldria fer algunes consideracions de tipus general, a nivell nacional i internacional.

A nivell internacional la presència del marxisme té una funció molt important al si dels moviments de protesta contra el neoliberalisme capitalista, encara que després de la repressió de les dècades passades, no es manifesti gaire explícitament; però si considerem els termes ideològics i socials de la confrontació, es pot deduir que el marxisme és l'instrument fonamental del combat contra el conservadorisme d'arrel liberal. D'altra banda, en la polarització geopolítica entre el món occidental liderat pels EUA i el món musulmà s'ha formulat repetidament que l'única solució del conflicte només s'aconseguirà amb la fi de les desigualtats i amb l'hegemonia del pensament materialista dialèctic (per damunt de les supersticions i els prejudicis d'arrel religiosa).

A nivell nacional ja hem apuntat la importància del marxisme per a una articulació social correcta de l'independentisme, partint de l'anàlisi de la diferent funció de les classes socials implicades. Es pot dir, fins i tot, que sense marxisme no hi hauria ni tan sols moviment independentista (és a dir, independentisme com a moviment sociopolític amb un abast de masses).

Fetes aquestes consideracions generals, convindria situar l'independentisme marxista en l'evolució dels darrers quaranta anys.

S'ha escrit que l'independentisme contemporani (el d'arrel marxista) ha avançat a través de dues definicions o ruptures successives:

- La *definició ideològica* que té lloc al si del FNC i explícitament amb la fundació del PSAN. Es tracta d'un procés que es pot considerar que s'estén entre el 1965 i el 1969.
- La *definició política i estratègica* que té lloc amb el posicionament de l'independentisme marxista envers la transició política a l'Estat espanyol. És un procés que es desenvolupa al si del PSAN-P, IPC, CSPC, TL, MDT... i que s'estén entre 1974 i 1985.

Observant, però, l'evolució general fins a la conjuntura present, desenvolupada a cavall del canvi de segle i fins al moment actual, podem definir el panorama actual amb els trets següents:

- Presència d'ERC com a partit amb referents formalment independentistes dins l'àmbit parlamentari.
- Desenvolupament de les CUP com a referent d'acció política de masses unitari de l'Esquerra Independentista dins l'àmbit municipal.
- Desenvolupament d'un moviment de masses actiu desplegat, en forma d'una xarxa cada dia més densa, per l'Esquerra Independentista (lluïta per la llengua, col·lectius locals, organitzacions de joves, d'estudiants, sindicals, etc.).

- Primers esclats d'un moviment pel dret d'Autodeterminació, desenvolupat fora del control dels partits autonomistes i parlamentaris en general.

En aquesta conjuntura, el marxisme ha fet una evolució i s'ha arrelat en la pràctica política pel fet que ha elaborat i desplegat propostes estratègiques i tàctiques noves.

Podem qualificar, doncs, com un tercer salt fonamental el que ha representat el pas del marxisme més aviat simbòlic i parcialment sectari de les primeres èpoques, al desplegament polític del marxisme més arrelat en la realitat social, que s'ha desenvolupat a partir dels darrers anys del segle XX.

Les mancances més remarcables a destacar del moment present són **l'escassa difusió** del pensament marxista com a element important en la pràctica quotidiana de l'Esquerra Independentista. Aquesta mancança es reflecteix en la dificultat, al si de sectors importants de l'Esquerra Independentista, per a comprendre el treball de masses i els desplegaments tàctics de la conjuntura actual.

D'altra banda, cal desenvolupar diferents aspectes de la teoria per a fer-ne un cos ideològic amb la màxima capacitat d'incidència. Caldrà, doncs, treballar molt encara per la difusió i l'assumpció del marxisme com a pensament revolucionari, també al si de l'Esquerra Independentista i al si del moviment obrer i popular en conjunt. Cal retornar el gust per les anàlisis materialistes al si de les classes populars tot estenent la consciència que sense pensament materialista i dialèctic (marxista) serà molt més difícil vèncer l'enemic.

El sistema capitalista i els Estats opressors estan elaborant contínuament propostes i iniciatives noves a les quals cal saber donar resposta i això només és possible amb un pensament marxista sòlid.

L'independentisme marxista s'ha de preparar per a les tasques importantíssimes que haurà d'assumir a curt i a mitjà termini:

- La lluita per l'autodeterminació i per la ruptura democràtica de la Independència.
- La construcció de la Unitat Popular com a instrument polític de masses de les classes populars dels Països Catalans.
- La construcció de la República catalana popular, democràtica i social.

Per a portar a terme aquests objectius caldrà que la direcció política de l'Esquerra Independentista s'unifiqui en una organització política estratègica, fonamentada en els principis teòrics del marxisme i en els desenvolupaments estratègics i tàctics adequats a la nostra realitat. Però aquest procés, que caldrà abordar sense massa dilació, correspon a un altre lloc i a un altre moment, que les organitzacions actuals de l'Esquerra Independentista s'han d'esforçar a trobar.

Ponència d'organització

1. Les funcions de l'organització estratègica:

- Anàlisi de la realitat per continuar acumulant forces per a poder reforçar les forces revolucionàries.
- Lluita ideològica
- Formació
- Propostes polítiques i organitzatives per al conjunt del Moviment Català d'Alliberament Nacional. Cal tirar del carro d'aquelles iniciatives que es considera que cal fer", ja que no podem esperar que ho faci altri.
- Impulsar aquestes iniciatives

A banda aquestes funcions, cal insistir que la funció de tot i tota comunista és estar al costat de la classe treballadora en lluita.

2. La militància d'una organització estratègica:

- La funció de la militància revolucionària de la militància revolucionària és necessàriament aportar elements de debat al conjunt del moviment i de la població, com també oferir respostes sense esperar que hom les pensi per tu. Els i les revolucionàries hem de ser capaces de donar respostes als dubtes que ens planteja la gent amb la qual treballem, estudiem, vivim, etc. Per aquesta raó, és important tenir clar que una organització estratègica té com a necessitat imperiosa sistematitzar l'estudi de la realitat, l'estudi de la teoria revolucionària, i això és una tasca tant personal com col·lectiva. Cal entendre que l'estudi no només vol dir llegir llibres, sinó que també vol dir participar de dinàmiques populars i estar en contacte amb la gent, interessar-se per les seves necessitats, per les seves preocupacions, etc.
- Com afecta la ideologia dominant el pensament i l'acció de la militància revolucionària? La ideologia dominant ens afecta a totes les persones que vivim en la societat. Els i les revolucionàries, els i les independentistes per la nostra manera de fer i manera de pensar estem en constant enfrontament amb la ideologia dominant (la de les classes dominants) per tal d'introduir una nova manera de pensar, una nova manera de fer. Aquesta que seria fruit de la ideologia revolucionària, independentista i feminista que caracteritza l'MDT i el conjunt del que podem anomenar l'Esquerra Independentista es topa sovint amb la penetració de la ideologia dominant en la mateixa forma d'actuar de la militància revolucionària. Algunes d'aquestes desviacions poden ser: l'intel·lectualisme, l'elitisme, el delegacionisme, el subjectivisme.

- Desenvolupament d'una ètica o moral revolucionària per contrarestar la ideologia dominant. Com que les persones que formen part d'una organització estratègica, que es consideren en la teoria i en la pràctica revolucionàries i que han pres amb plena consciència la decisió de formar-ne part i, per tant, de desplegar les funcions esmentades més amunt i de "pensar bé" han de ser igualment conscients que cal desenvolupar una ètica o moral revolucionària. Volem dir que si volem canviar la realitat i l'estat de coses que ens envolta per construir uns Països Catalans lliures i, en conseqüència, un món millor, també serà imprescindible que la militància revolucionària es faci càrrec personalment i col·lectiva de superar les influències de la ideologia dominant que afecten la seva manera de pensar i de fer.
- Pot ser lliure una persona si és alhora "esclava de la feina", "esclava de les tasques domèstiques", "esclava de l'amor", "esclava de la família", etc.? De la mateixa manera que els (una part) homes d'una organització estratègica no es poden "escaquejar" sistemàticament de la neteja i l'endreg de les infraestructures de l'organització, no és correcte que el conjunt de la militància vegi minvada la seva disponibilitat per a la lluita d'alliberament nacional i social de gènere, perquè els horaris laborals no ho permeten, o perquè ha de dedicar-se principalment a l'endreg de casa i encara més pels lligams sexoafectius que anul·len la persona des de la perspectiva de la lluita. No estem obviant que la realitat del mercat laboral és la que és, ni tan sols obviam la necessitat objectiva d'endregar i netejar una casa, ni neguem la necessitat humana d'establir vincles sexoafectius entre les persones. Cal ser conscients de les pròpies contradiccions en la pràctica privada i col·lectiva diària i cal analitzar-les per poder intentar buscar solucions a aquestes circumstàncies ens anul·len i, per tant, ens oprimeixen, ens exploten, ens dominen.
- La militància com un element transformador, com un element alliberador personal i col·lectiu. A mesura que avancem en la lluita, també avancem en el nostre alliberament personal i col·lectiu. L'objectiu d'aquesta dinàmica és avançar vers "la persona nova" (El Ché, basant-se en el pensament humanista, va definir "l'home nou", però nosaltres hauríem d'adequar aquesta concepció tenint en compte la perspectiva feminista).

3. Organització estratègica i emplaçament de tipus tàctic

La distinció entre tàctica i estratègia repercurteix també en les formes organitzatives que poden prendre les organitzacions, atès que una organització de caràcter estratègic ha de mantenir uns criteris organitzatius (centralisme democràtic i assemblearisme, disciplina en les decisions i en el seu compliment, puntualitat i planificació, etc.) que no són presents o no poden ser-hi en el mateix grau en una organització de tipus tàctica.

4. Apèndixs (textos d'Iñaki Gil de San Vicente i Néstor Kohan)

La militància: Malgrat la força alienadora de tots els instruments del poder, sempre subsisteixen persones que mantenen la seva consciència crítica i que volen continuar lluitant, especialment en els pitjors moments, després de les grans derrotes. La militància revolucionària és esta decisió de lluitar contra l'explotació allí on existisca. Com que, a més de l'explotació econòmica, també hi ha l'opressió política i la dominació cultural i com que la societat és complexa, són molts els camps de praxi revolucionària: és la vida sencera. Hi ha tantes militàncies concretes com problemes concrets, la qual cosa exigeix, per a racionalitzar els esforços, triar les lluites, conèixer-ne les diferències i ritmes, i intervindre planificadament. És difícil portar tres o més lluites al mateix temps, per la qual cosa se sol parlar de doble militància. que consisteix a relacionar la militància "interna" en l'organització a què es pertany i la militància "externa" en la lluita que també es porta. Però, al mateix temps s'ha de dur a terme una altra militància decisiva: la lluita personal i quotidiana, en la mal anomenada "vida privada", familiar, amorosa, sexual, afectiva, etc., contra els valors burgesos i masclistes. Ara bé, cap militància sobreviu llarg temps sense el suport de l'organització.

Avantguarda: Els grups organitzats contra l'explotació existeixen des del seu sorgiment. Al marge de les òbvies diferències entre èpoques, persisteixen, tanmateix, tres coses comunes: superar els límits de l'espontaneïtat, preparar i ajudar la seva militància, i recórrer a la clandestinitat si és necessari. En el capitalisme estes característiques són urgents perquè la consciència de classe, de nació oprimida, de dona explotada, etc., pateixen alts i baixos; perquè la persona aïllada està sotmesa a múltiples pressions, i perquè la repressió burgesa és molt sofisticada, subtil i sibil·lina, però també més brutal. S'anomena avantguarda perquè va per davant en esforços i en dedicació, perquè practica la pedagogia de l'exemple, perquè manté una constant lluita teoropolítica. La tasca de l'avantguarda consisteix a mantindre i actualitzar les reivindicacions revolucionàries; vivificar la memòria de lluita, els seus èxits i victòries; aprendre dels errors i de les derrotes; organitzar l'espontaneïtat; lluitar contra el reformisme; preparar-se per a la lluita i la repressió assegurant la continuïtat d'un nucli que mantinga vius els objectius en els pitjors temps.

Ideologia dominant. Una de les dificultats a què s'enfronta el militant és la de l'omnipresència del "sentit comú", és a dir, de la lògica del poder, una forma de veure i actuar que es basa en l'acceptació acrítica i creient del que diu i imposa el poder establert. En aquest sentit, aquesta dificultat queda reforçada per l'acció del sistema educatiu dominant, ideat per a anul·lar la capacitat de pensament crític, per a anul·lar el mètode dialèctic i per a imposar la metafísica i l'idealisme en qualsevol de les seves formes.

Ara que assistim i som part activa d'una onada creixent de lluites obreres i populars, nacionals, de sexe-gènere, etc., i ara que la joventut empobrida, explotada i precaritzada a nivell mundial s'integra en eixes lluites, ara és més necessari que mai abans obrir un debat pràctic en el seu interior per a,

sense dogmatismes, intentar aportar-los una experiència que ha estat a punt d'extingir-se per l'enfonsament de l'URSS, per l'ofensiva imperialista i per la mateixa eficàcia amnèsica del capitalisme, més poderosa que no creiem superficialment. Per tant, ha de ser una reflexió col·lectiva i sempre basada en l'experiència pràctica. I ha de ser un esforç teòric conscientment assumit. No és veritat que la teoria és fàcil, però si és veritat que tot aprenentatge en menys difícil si es basa en l'acció i es fa col·lectivament.

Alienació. L'efectivitat del sistema repressiu es reforça a més amb l'efectivitat de l'alienació i el fetitxisme. Més encara, el sistema repressiu tendeix a endurir-se quan la consciència de classe va superant l'alienació i el fetitxisme per mitjà de l'experiència pràctica de les lluites i l'autoestima que estes generen. L'alienació consisteix en no tindre consciència de si, no tindre autoconsciència, i interpretar la situació segons ho determina el poder, a causa de l'efecte obnubilador dels diners, del mercat i del salari sobre la consciència, o siga, el fetitxisme. S'actua per i per al poder que oprimeix i aliena, i es fa tot el que aquest diu creient que és la persona alienada la que decideix per si mateixa, quan en realitat passa tot al contrari. Les persones estan escindides, trencades en si mateixes, en la seva consciència i interior i en la seva pràctica; es creuen lliures però estan oprimides. L'alienat creu que el seu salari és just, que és just el guany burgès, i que com a màxim ha de reivindicar pacífica i legalment un salari més just. Però en el capitalisme tot salari és essencialment injust.

El grau màxim d'alienació es produeix quan el poble ocupat accepta la llengua i la cultura de l'ocupant, actua segons les seves ordres i principis i creu que ja no és el que és, una nació oprimida que ha d'emancipar-se i construir-se a si mateixa, sinó només una part més de la nació ocupant. El poble oprimat s'ha desintegrat en l'Estat opressor, s'ha alienat de si mateix acceptant la lògica i interessos de l'ocupant i es veu a si mateix amb el resultat d'una força exterior, de la força de la cultura i de l'economia de l'ocupant, que apareix com el creador de tot, com el fetitxe a què cal obeir i fins i tot defensar perquè sense ell no existiria res. Així, la nació oprimida no pensa ni actua independentment, sinó que s'ha alienat en un objecte passiu dependent de l'Estat ocupant que l'utilitza com una simple mercaderia per al seu exclusiu enriquiment. S'ha convertit en una cosa -cosificació- propietat de la burgesia, de manera que crega que les coses són persones i les persones reals coses.

Ètica. Va ser en el procés històric de sorgiment de l'explotació i de l'Estat de la minoria opressora quan es va crear l'ètica com a conjunt de reflexions destinades a justificar els privilegis de la classe dominant, masculina i imperialista. L'ètica no tenia cap funció en les societats igualitàries perquè no existien desigualtats socials, però quan aquestes es van imposar les masses empobrides van començar a protestar i a lluitar. La minoria propietària havia de trobar arguments que justificassin el seu comportament opressor i l'ètica se'ls va oferir. Al principi el poder va tindre l'avantatge que les masses no tenien ni temps ni cultura per a elaborar la seva pròpia ètica, la dominada i irreconciliable amb l'ètica dominant, oficial, però amb el temps van anar sorgint indicis d'eixa ètica oprimida que s'han

mantingut vigents mal que bé, sovint en la clandestinitat o fora de les escoles, universitats i premsa del poder establert en cada època. No hi ha una ètica única, sinó que hi ha dos grans corrents ètics: l'opressora i l'oprimida que, en darrera instància, s'enfronten mortalment per la qüestió de la propietat. A causa d'açò, qualsevol debat ètic és essencialment socioeconòmic i polític, per molt que es vulga negar-ho.

El mal menor necessari. Per a l'ètica de la gent explotada i oprimida, sempre ha tingut una importància extrema la qüestió d'assumir el dolor i el dany que les seves accions de resistència poden causar en altres persones, fins i tot en les de les classes dominants. En eixes circumstàncies s'ha debatut sobre què és el que cal fer i com fer-ho per a avançar en l'alliberament pràctic però buscant fer el menor dany possible. La teoria del mal menor necessari és, per a la gent explotada, la que explica que cal revoltar-se i resistir preparant amb antelació el procés perquè, vencent, siga el més curt possible, cause el menor dany i destrucció possible, no cree més ressentiments i odis, siga un exemple de seriositat i voluntat de superació de l'opressió i permeta avançar ràpidament cap a l'emancipació humana. Però hi ha un límit que no és cap altre que el de la continuïtat de l'opressió, misèria i injustícia, contra la qual sempre cal lluitar. Arribat el moment crucial de passar a les formes més dures però decisives la teoria del mal menor necessari resol els problemes ètics. Històricament, les classes opressores recorren en eixes circumstàncies a la pràctica del mal major innecessari.

La militància com un element transformador, com un element alliberador personal i col·lectiu. No es pot lluitar per una nova societat socialista si no es lluita al mateix temps per la construcció de la persona nova. No hi haurà revolució socialista si no aconseguim foragitar l'egoisme, la mesquinesa, el càlcul miserable, el patriarcalisme, el racisme i l'individualisme de la vida quotidiana. No podem estar a l'esquerra en la política i a la dreta en l'àmbit moral. Els nostres principis no són instrumentals. Són part fonamental de la nostra ètica revolucionària.

"El socialisme econòmic sense la moral comunista no m'interessa. Lluitem contra la misèria, però lluitem al mateix temps contra l'alienació." (Che Guevara)

"El socialisme no es un problema de forquilla i ganivet. És un moviment de cultura, una gran i poderosa concepció del món." (Rosa Luxemburg).

Per això el socialisme com concepció del món articulada a partir de la seva filosofia de la praxi pressuposa també una ètica i un conjunt de valors humans totalment aliens a l'ètica del deure i de l'haver i a la reducció de l'ésser humà a una mercaderia.

Tota la dominació burgesa es basa en el divorci absolut entre el que diuen i el que fan. Per un banda, hi ha el que diuen els polítics burgesos o reformistes, els jutges, la patronal, l'exèrcit, l'església, i de l'altra hi ha el que fan. Allò que fan no es diu.

L'ètica de la militància socialista va ser encarnada al segle passat pel Ché Guevara, i s'articula partir de la unitat indestriable del que es diu i el que es

fa, del públic i el privat, del subjecte i l'objecte, de l'ètica i la política. Cal posar cos al discurs d'esquerres.

Filosofia de la praxi: Concepció filosòfica de Marx i dels seus continuadors més radicals que intenta descentrar i superar el punt de vista contemplatiu, tant de l'idealisme com del materialisme. La seva clau resideix en l'activitat humana transformadora i en la unitat de la reflexió teòrica i la pràctica política radical.

Ponència per al debat d'alliberament de gènere

Des de l'inici de la lluita feminista fins ara, les dones han hagut de defensar-se i fer-se un espai a la societat més enllà dels rols que se li han adjudicat com a propis. Podem constatar com en ple segle XXI, si bé hem avançat en els camps de la ciència i la tecnologia, en medicina, etc. i malgrat que la dona és present en diferents àmbits socials i de lluita, la lluita contra el patriarcat, el feminisme, roman estancat i, en conseqüència, les dones continuem patint no tant sols l'opressió d'un sistema que té com un dels seus fonaments el patriarcat, sinó també l'opressió pel simple fet de ser dones (triple jornada: laboral, domèstica i militant). Cal combatre aquesta opressió alhora que lluitem tant per l'alliberament de la classe treballadora, donat que el fet d'aconseguir l'alliberament de classe requereix l'alliberament de gènere per superar l'explotació que és consubstancial al sistema capitalista, com per la independència per als pobles oprimits.

Així com hem avançat en les lluites socials hem relegat la lluita del feminisme a reivindicacions puntuals, tot abandonant la lluita diària i l'objectiu principal: l'equiparació de gènere. Les dones hem de ser capaces de construir les condicions per a ésser participants de la societat. Per aconseguir un nivell de consciència cal que les dones assumim un paper més actiu i militant. Les dones hem de reprendre les trinxeres per a construir una societat lliure dels encadenats del patriarcat que ens dugui a l'alliberament de gènere.

Si volem canviar les coses, si volem una societat no sexista, hem d'anar a l'arrel de problema: cal que ens reeduquem i reeduquem la societat, cal un esforç individual per part de cada un i cada una de nosaltres, un treball individual que reverteixi en el col·lectiu. El sexisme el tenim dins nostre, i només nosaltres podem combatre'l. Hem de lluitar per una educació no sexista, per evitar convertir-nos ens agents transmissors d'aquests valors sexistes. Cal que des de la base, des de l'Esquerra Independentista es basteixin eines reals per a desenvolupar un debat que ens porti més enllà de l'anàlisi de la situació, un debat que ens porti a materialitzar el nostre discurs en fets i accions. I això s'aconsegueix des de la lluita diària, analitzant-nos i qüestionant el nostre entorn.

Necessitem elaborar urgentment un projecte alternatiu de societat que tingui present les diferències de gènere, que vagi més enllà dels drets aconseguits fins ara. Perquè si bé hem aconseguit les llibertats universals, si girem la cara a les desigualtats reals dels individus a la societat capitalista, ens limitem a defensar una falsa llibertat. Hem d'aconseguir la igualtat efectiva. Cal deixar enrere el model de família patriarcal, no pas per destruir la família però sí per superar-ne la concepció patriarcal, individualista i hipòcrita vigent, donat que és en el si de la família on la dona sovint és oprimida sense poder aconseguir els seus objectius pel

simple fet d'haver de complir les tasques que se li adjudiquen com a pròpies per ser dona (cura d'infants i avis, tasques de la llar...)

Pensem que el feminisme, juntament amb l'independentisme i la lluita per a l'alliberament de classe, ha de construir un discurs propi a l'entorn de la problemàtica de la dona treballadora catalana. Creiem que hauria de crear-se un àmbit de debat sobre aquest tema dins (però també fora) l'Esquerra Independentista. El debat dins aquest àmbit serviria per articular propostes de treball i de línia política a l'Esquerra Independentista. Creiem també que la representació política dins l'Esquerra Independentista és molt important.

Com a organització, el repte que se'ns planteja és com dur a la pràctica aquest supòsits. És clar que tots els grans canvis han estat precedits de petites passes, raó per la qual hem de començar per petits canvis: cal que cada un i cada una de nosaltres prengui part individualment per l'alliberament de gènere, reeducant-nos, evitant caure en els rols marcats pel patriarcat i el capitalisme i assumint la lluita per l'alliberament, de gènere com a pròpia en el dia a dia. Més enllà dels discursos i de les bones paraules hem d'encarar la lluita amb el fet diari. I si bé les dones hem de fer un salt qualitatiu en la nostra lluita, cal que els homes també encetin la seva lluita cap a l'alliberament, no només amb debats sinó amb accions.

Esquema del debat

Objectiu

Esdevenir un moviment d'esquerres real que planti cara a l'opressió de sexes i que propiciï l'alliberament de gènere, en el marc d'uns Països Catalans independents i socialistes.

Obstacles

- Participació desequilibrada d'homes i dones a la militància

Ens trobem que, generalment, les dones militen fins a la trentena i, majoritàriament, abandonen al·legant incompatibilitat de la militància amb les responsabilitats familiars, laborals... També es donen casos de frustració en veure com el projecte endegat no avança, per poca solidaritat dels companys de lluita, i d'altres per dependències psico-afectives, falta de motivació, etc.

Aquest fet no es dona en el cas dels homes. Majoritàriament, la militància és masculina, cosa que dificulta la visualització de la realitat de les dones, que són en minoria.

- Falta de consciència

Menystenir les aportacions les dones, distribuir el treball en funció de gènere, por de les dones a expressar-se i ser jutjades.

Anàlisi

Àmbit intern i extern i militància

Les diferents responsabilitats que tenen homes i dones, tant a l'àmbit privat com intern marquen el ritme de la militància. Les dones assumeixen més responsabilitats a l'àmbit intern i tenen major exigència a l'extern, pressió que en dificulta la militància, sobretot si tenim en compte la pressió que ve directa del si de la família (cura de nens i avis, tasques domèstiques, etc.).

Si a les dificultats de compaginar la feina (o estudis) amb la militància sumem les pressions que sorgeixen de la família, ens trobem que moltes dones no poden mantenir una militància constant i es veuen abocades a abandonar la lluita i sovint relegar-la als homes.

Consciència feminista

Tot i haver-se aconseguit igualtats i millores, no és contradictori constatar que la discriminació es manté i és estructural. Malgrat que les dones siguin conscients d'aquesta discriminació, cada cop menys dones mantenen la seva militància. Sovint la lluita del feminisme s'entén més com una lluita a favor de la igualtat de drets que com un plantejament de transformació de la societat.

Actuació

Cal elaborar una estratègia al si de l'organització que reverteixi en l'EI:

- **Respecte a les dones.** Garantir la seva participació, tant a l'organització com fora d'aquesta, facilitant la combinació de militància i treball intern i extern, creant nous models de militància, canviant les actituds vers les dones i respecte al feminisme. Analitzar en profunditat les raons per les quals les dones abandonen la militància i implantar mecanismes per superar-les.

Cal engegar mecanismes de formació per millorar la militància i fer que les dones adquireixen més responsabilitats, fent-los notar la importància de la seva tasca.

- **Respecte a l'organització.** El primer subjecte feminista que hem de construir és la nostra organització. Cal que tots els homes i les dones independentistes siguem agitadors feministes capaços de despertar les consciències i revolucionar-les. Les dones hem de decidir, planificar i dur a terme les iniciatives que considerem oportunes de manera autònoma. En aquest sentit, cal centrar la línia estratègica partint d'iniciatives feministes en tots els àmbits on sofrem discriminació, i aquestes iniciatives no poden ser aleatòries, han d'estar coordinades en el si del projecte de construcció nacional dels Països Catalans. Si volem aconseguir una transformació social, hem d'acordar aliances estratègiques entre dones, grups feministes i l'EI. I

no només això, ha arribat el moment de la solidaritat i les actituds de col·laboració dels homes progressistes, creant nous espais per combatre de manera conjunta el patriarcat.

Treball feminista transversal

La lluita feminista sempre ha anat de la mà de la transformació de la societat. Però, partint de la premissa que la consecució dels drets formals fruit de la feina i la lluita de les organitzacions feministes autònomes no ha revertit en un canvi real de les condicions de vida de les dones i que l'estructura social es manté, ara per ara ens és imprescindible, més que mai, situar la lluita feminista dins la lluita per la transformació de les estructures socials per tal d'aconseguir una nova realitat per a les dones.

Per fer-ho hem de posar en pràctica una estratègia integral que haurà de contemplar iniciatives feministes en tots els àmbits de la societat d'una manera transversal, actuant i intervenint allà on sofrem discriminació.

Cal concretar el problemes prioritaris, per planificar i coordinar aquestes iniciatives feministes dins el projecte de construcció nacional dels PPCC.

Aquest treball estructural s'hauria de desenvolupar tant dins la nostra organització i l'EI com al si de la nostra societat i dels moviments socials i culturals.

Si duem a terme aquesta lluita feminista transversal impulsarem la coordinació i el treball en comú de tots els agents feministes per enderrocar l'opressió que sofrem les dones.

Preguntes per al debat

- Què fa que les dones abandonin la militància?
- Què fa que les dones ens deixem sotmetre i siguem transmissores de la nostra opressió?
- Quin paper han de jugar els homes en la lluita feminista?
- Dins l'EI i l'organització hi ha relacions de dominació patriarcal?
- Com traslladem la lluita feminista al si de la organització?
- El socialisme per si sol acabarà amb el patriarcat?

Ponència per al debat sobre la lluita pel dret a l'Autodeterminació

Els objectius finals de l'Esquerra Independentista es poden resumir en la independència, el socialisme i l'alliberament de gènere en uns Països Catalans unificats. La forma que pugui prendre l'assoliment d'aquests objectius (per exemple, la República Federativa Socialista) i els ritmes amb què s'assoleixi dependran molt del procés de lluita i de la conjuntura mundial. La mateixa construcció del socialisme a Rússia a partir de 1917 va ser un producte del moment històric en què es produí, no pas del disseny previ que en podia haver fet Lenin. I igualment succeí en la Revolució Catalana de 1936. El que sí que és clar és que en l'escenari actual, la clau que obre el pany cap a una República Socialista Catalana és l'exercici del dret a l'autodeterminació: és a dir, que el poble català esdevingui un subjecte polític que pugui decidir el seu futur. I aquesta lluita sí que és oberta. Aquesta ponència vol posar sobre la taula alguns elements de debat sobre el moment actual i les perspectives de la lluita per l'autodeterminació.

1. El dret a l'autodeterminació en el context mundial

Molt sovint s'utilitza com a argument legitimador de l'autodeterminació el reconeixement que en fa el Dret internacional (DI, d'ara endavant). Val la pena conèixer una mica més aquesta situació de reconeixement internacional per apreciar-ne totes les seves contradiccions.

El dret a l'autodeterminació (DAD, d'ara endavant) fou recollit tant en la Carta Fundacional de l'ONU (juny 1945) com en la Declaració Universal dels Drets dels Pobles de 1948. Per contra, la Resolució 1514 de desembre de 1966 en feia una interpretació restrictiva, reduint-lo a la situació de les colònies. Aquest és un recurs argumentatiu entre els actuals enemics del DAD: que aquest fou un dret amb una funció concreta en el procés de descolonització i que tenia data de caducitat.

Un altre document a tenir en compte són els Pactes Internacionals de Drets Econòmics, Socials i Culturals i de Drets Polítics i Civils, aprovats el desembre de 1966 i subscrits, com es recorda sovint, pels Estats francès i espanyol (en aquest cas, l'abril de 1977). El DAD quedava classificat com a dret fonamental i s'afirmava que "tots els pobles tenen el dret a la lliure determinació" en uns pactes que són vinculants per als estats que els signen perquè tenen la categoria de tractats. Finalment, l'octubre de 1970 l'ONU aprovava una Declaració sobre Principis de Dret Internacional en què es tornava a fer una interpretació restrictiva del DAD.

Però aquest reconeixement internacional tampoc no és la base de la nostra lluita. Només cal veure com es vulneren algunes resolucions de l'ONU (per exemple, respecte de l'ocupació de Palestina o el bloqueig de Cuba) per adonar-se que el DI no és una llei que marqui la marxa de la història, sinó

que sol anar per darrere dels esdeveniments. És un element més a tenir en compte, però.

El DI es fonamenta en els Estats, que en són els organitzadors i els subjectes. I els Estats són els principals enemics del DAD pel que pot significar per a l'ordre internacional: el sorgiment d'un nou pol de poder. Tan sols hi ha algunes excepcions en la història de constitucions que reconguin el DAD: la soviètica, com és conegut, serví perquè el 1991 accedissin a la independència per procediments legals totes les repúbliques que integraven l'URSS. I, en el mateix context, la constitució de Iugoslàvia permeté la secessió d'Eslovènia. Més recentment, hi ha els casos d'Etiòpia, de Sudàfrica i la Constitució d'Unió entre Sèrbia i Montenegro, que també proporcionà els canals legals perquè una de les parts de la federació celebrés un referèndum i es proclamés independent.

En una esfera més teòrica: què significa el DAD? Aquest dret inclou diversos drets d'un poble que ens ajudaran a entendre'n el significat més enllà de la simple identificació entre autodeterminació i creació d'un nou Estat:

- Auto-affirmació: un poble es pot declarar com a tal
- Auto-definició: un poble estableix què el defineix i qui en forma part
- Auto-delimitació: un poble delimita territorialment la seva extensió
- Auto-organització: un poble estableix el seu sistema polític
- Autodeterminació externa: un poble es fixa el seu sistema de relacions amb la resta de pobles
- Auto-gestió: un poble té la capacitat d'administrar lliurement l'existència quotidiana (d'aquí derivaria la significació més anticapitalista del DAD)

La defensa del DAD significa la defensa d'un model de societat catalana i global més democràtic. Una de les conclusions de les Trobades Internacionalistes de Sokoa de 2005 és que "una societat basada en el DAD és una societat creativa, participativa i crítica i, per tant, alternativa al model de desenvolupament capitalista que avui impera".

En la nostra tradició política és el republicanisme federal, expressió política de les classes populars, qui defensà l'autodeterminació quan parlava de la lliure unió de les repúbliques ibèriques. Posteriorment, el moviment obrer va fer una interpretació del concepte d'internacionalisme que el portà a discriminar les nacions sense estat. Però en els anys vint i trenta del segle XX, el marxisme català recuperà l'autodeterminació com a reivindicació, sota l'empara de les tesis de Lenin.

A nivell d'ordre mundial, i com queda recollit en una altra de les conclusions de les trobades de Sokoa, un projecte global d'esquerreres ha de tenir una alternativa a l'actual DI que es fonamenti no en els drets dels Estats sinó en els dels pobles. És a dir, que el DAD no s'apliqui exclusivament en casos de conflicte com un pedaç sinó que sigui la base d'un funcionament més democràtic de les relacions internacionals: "L'emergència de nous pols de poder és la base d'un món més just i d'un nou ordenament intern".

Ara per ara, però, les institucions internacionals no han establert les condicions de materialització del DAD. No hi ha cap institució que s'encarregui de l'arbitratge ni tampoc d'establir unes bases sobre com aplicar el DAD a casos concrets.

2. L'aplicació de l'autodeterminació als Països Catalans

En la història mundial hi ha hagut quatre grans fases de creació de nous estats: les independències americanes (dels EUA el 1776 a la majoria dels estats de l'Amèrica del Sud al voltant de 1825); l'Europa posterior a la Primera Guerra Mundial, a partir de 1918; la descolonització d'Àfrica i d'Àsia, dels anys posteriors a la Segona Guerra Mundial als anys setanta; i l'Europa central i oriental després de l'esfondrament de l'URSS el 1991.

Això fa pensar que la creació de nous estats es produeix en contextos de crisi internacional. Ara bé, de referèndums territorials (que no són l'autodeterminació definida en els 6 punts anteriors) n'hi ha hagut més al llarg de la història. Raimon Escudé en compta, amb un criteri potser discutible, els casos següents:

- 24 casos a Europa entre 1860 i 1975 (cal afegir-hi Montenegro)
- 10 casos als EUA i 2 més a Amèrica del Nord (entre els quals, Quebec el 1995)
- 1 cas a Amèrica del Sud
- 13 casos a l'Àfrica
- 1 cas a l'Àsia (el de Timor oriental el 1998)
- 2 casos a Oceania

Avui dia podem trobar vents favorables a l'autodeterminació a Escòcia, el Quebec, Euskadi, l'Ulster, Còrsega, Gal·les i Flandes. El nostre cas és el que cal analitzar a continuació.

El referèndum serà segurament la via a través de la qual els Països Catalans exerciran el seu dret a l'autodeterminació. Ni "ens autodeterminaran" altres agents internacionals ni el marc legal actual ens facilitarà l'autodeterminació.

El cas més recent d'autodeterminació a Europa, Montenegro, ens pot proporcionar alguns elements de comparació. En primer lloc, l'àrea on es troba Montenegro s'ha estat modificant territorialment des de 1991. Aquest marc regional, per tant, era més favorable que no pas els Estats consolidats amb què ens enfrotem a l'Europa occidental. Hi ha quatre elements més que convé tenir en compte:

- Montenegro era una entitat política reconeguda (era una de les dues parts d'un estat confederal).
- La Constitució del 2003 preveia la convocatòria de referèndums i la secessió.
- Hi havia una majoria parlamentària independentista.
- La UE i alguns dels seus integrants en particular eren partidaris de la secessió

Alhora, però, cal contemplar dos fenòmens que podrien haver anat en contra de la independència:

- La no existència d'un fet nacional específic montenegrí → la seva llengua és la mateixa que la dels serbis
- L'existència de minories nacionals a Montenegro → albanesos i bosnians van votar independència, encara que ls rsó era la identificació negativa de Sèrbia

Quines són les condicions amb què els Països Catalans ens trobem per plantejar l'autodeterminació? En primer lloc, hi ha la problemàtica del subjecte. L'autodeterminació dels Països Catalans afecta a tothom que hi viu i, per tant, tota la població que hi exerceix els seus drets polítics hauria de participar en el referèndum. Una altra cosa és que, accedint a la independència, hi hagi sectors de la població que prefereixin conservar la seva adscripció nacional originària. La República Catalana els reconeixeria els seus drets encara que fossin espanyoles, francesos, peruans o marroquins residents al nostre país. Hi ha la possibilitat de distingir entre ciutadania i nacionalitat, com feia l'URSS.

La contradicció principal amb la legalitat té a veure amb el fet que els estats ocupants atorguen el dret de vot (els drets polítics que hem esmentat a l'anterior paràgraf) i, per tant, en el referèndum no hi podrien participar, ara mateix, molts dels nousvinguts. Sí que ho podrien fer, en canvi, els catalans residents fora del país però que conserven la seva ciutadania (espanyola o francesa, és clar).

La segona problemàtica és la de nació i territori. Si bé el destí dels Països Catalans ha de ser contemplat unitàriament, hi ha dos elements negatius perquè això es reflecteixi en el referèndum:

- Els PPCC no són una unitat política, i alguna de les seves regions no està ni reconeguda legalment (Franja de Ponent, Alguer)
- La consciència nacional arreu dels territoris és desigual, fet que es pot reflectir en els diferents ritmes d'accés a l'autodeterminació

Aquests problemes mereixen ser tractats ja des d'ara. Per exemple, en relació amb la qüestió del subjecte, cal vincular la reivindicació de l'autodeterminació a l'extensió dels drets polítics a tots els que viuen i treballen al nostre país. Drets polítics per als immigrants, sí. Però alhora drets polítics complets (=autodeterminació) per a tothom que viu als Països Catalans.

I en la qüestió de la territorialitat es podria proposar una autodeterminació en dues fases: la celebració del referèndum a la comunitat autònoma de Catalunya que podria donar lloc a una entitat política independent i, després, la integració en aquest nou estat dels municipis, comarques, illes o comunitats autònomes senceres que així ho reclamin. Això no comporta, evidentment, que la tasca del moviment per l'autodeterminació sigui la reivindicació del referèndum en una part exclusivament del territori, però sí

que aquesta pot ser la forma que prengui l'accés a l'autodeterminació del conjunt dels Països Catalans.

Ara bé, si hem assenyalat alguns aspectes de la contradicció amb les legalitats existents, la principal és la negació de l'autodeterminació (recordem el paradigmàtic article 8 de la Constitució espanyola). Esquinçar aquesta legalitat però alhora utilitzar-ne alguns dels seus recursos (per exemple, la presència institucional o les Iniciatives Legislatives Populars) serà la tasca del moviment sobiranista o moviment d'alliberament nacional (MAN, d'ara endavant).

És obvi que una majoria parlamentària favorable a l'autodeterminació en algun dels parlaments regionals facilitaria la celebració d'un referèndum. És la via que planteja l'anomenat sobiranisme legalista. Però la premissa indispensable és que el MAN assoleixi una hegemonia social, fet que repercutirà en la composició dels parlaments. Per tant, la mobilització i la conscienciació són la prioritat del MAN, i a això dedicarem el següent apartat.

3. L'Esquerra Independentista en la lluita per l'autodeterminació

El moviment sobiranista actualment en marxa als Països Catalans (del qual la Plataforma pel Dret de Decidir en seria el millor exponent) és un moviment transversal o interclassista, per bé que la seva defensa de la llibertat i la justícia el fan un moviment de progrés social.

Les bases ideològiques d'aquest MAN poden partir del què estableixen Hèctor López Bofill i Uriel Bertran o del que establí l'MDT ara fa un parell d'anys.

- distribució equitativa de la riquesa i dels mitjans per al desenvolupament econòmic i la modernització del país, un poder democràtic i descentralitzat, la garantia de les llibertats i els drets civils i el reconeixement de la diversitat i de les identitats diferenciades (p. 99 del llibre *Montenegro sí, Catalunya també*).
- igualtat política, social i de gènere, [és a dir] una república clarament democràtica i igualitària. Autodeterminació i independència. Marc cultural i nacional dels Països Catalans. Fermesa ecologista, defensa de la terra i canvi de paradigma econòmic (pàgines 4-6 del fullet *Ara és el moment de la Ruptura Democràtica per la Independència*).

Aquestes reivindicacions dibuixen el marc ideològic general en què es pot moure el MAN, i poden ser assumides pel gruix de les classes populars catalanes. Ara bé, en plataformes com la PDD ens trobem sensibilitats polítiques diferents o gent de procedència socialment diversa: és això un obstacle perquè l'EI hi participi i aspiri a assumir-ne el lideratge polític? Fins ara hem pogut constatar com són força generalitzades al si de l'EI les posicions molt ideologitzades i dogmàtiques, poc atentes a les dinàmiques socials canviats i a les contradiccions que es desenvolupen a la societat catalana. És a dir, davant el fet que al voltant de la PDD i en la manifestació

del 18 de febrer de 2006 es mobilitzessin en clau de reivindicació nacional (amb una reivindicació confusa de l'autodeterminació, és cert) sectors socials aliats a l'EI, el gruix d'aquest moviment va inhibir-se d'actuar-hi políticament.

Les tasques que li resten per fer a aquest moviment per esdevenir un veritable MAN són força. N'assenyalarem tres de diferent caràcter:

- ideològica: extensió de la reivindicació del DAD
- tàctica: mobilitzar
- estratègica: construcció nacional

A nivell general ens trobem amb el repte d'augmentar la consciència nacional i la reivindicació del DAD: com fer més partidaris de l'autodeterminació? És una garantia d'èxit el fet d'associar les reivindicacions de progrés recollides més amunt amb la lluita per l'autodeterminació. La composició diversa de la societat catalana obliga a una complementaritat entre el programa social (modernització, igualtat, llibertat) i la persistència i eixamplament de la consciència nacional (defensa i expansió de la llengua, memòria històrica i èpica del passat).

A nivell mobilitzador, una de les iniciatives que pot promoure el moviment sobiranista al voltant de la PDD és el de la recollida de signatures (500.000) per a promoure una Iniciativa Legislativa Popular que reclami un referèndum d'autodeterminació als parlaments regionals. Es un mecanisme legal que s'esgotarà en arribar al parlament i que no portarà l'accés a l'autodeterminació, però que haurà permès de mobilitzar el poble català i d'evidenciar un conflicte.

Apareix un cop més la qüestió de la legalitat actual com a via d'acció política. En l'esdevenir del MAN, l'EI es trobarà amb les tesis del que hem anomenat "sobiranisme legalista". Que l'accés a la independència significa trencar una legalitat per instaurar-ne una altra és una evidència que també el sobiranisme legalista comparteix. Però és en el disseny del procés d'acumulació de forces que ens porti cap a la independència on es poden presentar les diferències que cal superar:

- el MAN no s'ha de supeditar a la dinàmica parlamentària perquè és un camí sense sortida;
- la qüestió de la independència sense traumatismes. Tothom la desitja, però no ens ha de condicionar a l'actitud pactista amb les classes dominants aliades dels Estats.

Finalment, ens queda parlar de l'horitzó estratègic de la lluita per l'autodeterminació. Ja hem vist que el DAD es composava d'altres drets. Igualment, la lluita pel DAD no és exclusivament un lluita per un referèndum sinó que la lluita per l'autodefinició forma part de la lluita pel DAD, com la lluita per l'autoorganització, etc. En altres paraules, el procés de construcció nacional és la columna vertebral de l'autodeterminació.

Perquè els Països Catalans accedeixin a la independència cal prèviament un grau de desvinculació política d'Espanya i de França. Per a això és necessària la identificació en un projecte nacional alternatiu i el treball en els camps següents:

- immigració
- marc català de relacions laborals
- defensa de la llengua i promoció de la cultura catalana
- àmbit propi de comunicació
- educació
- memòria històrica
- seleccions esportives
- institucionalització dels Països Catalans (Assemblea de Regidors, participació dels ajuntaments en l'Institut Ramon Llull...)

Per a la construcció nacional ens apareix un nou repte: aprofitar les institucions vigents (els ajuntaments, però també les administracions autonòmiques) i posar-les en sintonia amb el projecte nacional. Hi ha àmbits, com l'escolarització, les polítiques culturals o la normalització lingüística on les institucions tenen una capacitat d'incidència hegemònica.

Podem acabar aquesta ponència amb unes paraules encoratjadores del psicòleg Quim Gibert: "La llibertat dels Països Catalans és un desig d'allò més sa i natural. Assolir-la convertint l'esforç col·lectiu en combustible de locomotora és una forma de fer poble, de reconstruir la nostra identitat, de fruir de l'alegria de viure"

Referències

- Diversos autors. *El dret a l'autodeterminació avui*. Barcelona, 2004
- Diversos autors. *Sokoa II 2005. La izquierda ante Europa*. Euskal Herria, 2005
- Josep Guia. *L'independentisme català al segle XXI*. [ho podeu trobar a http://www.psan.net/pagina.php?id_article=397]
- Héctor López Bofill i Uriel Bertran Arrué. *Montenegro sí, Catalunya també*. Barcelona, 2006
- MDT. *Ara és el moment de la Ruptura Democràtica per la Independència*. Barcelona-València, 2004
- Jaume Renyer. *L'autodeterminació del poble català. Preguntes i respostes*. Barcelona, 2000 [part d'aquest llibre es troba al web de l'MDT]

El debat sobre la política d'aliances de l'Esquerra Independentista

“La nostra doctrina no és un dogma, sinó una guia per a l'acció”. Amb aquesta frase, Marx i Engels se'n reien de la formació entesa com a aprenentatge mecànic o com a simple repetició de fórmules magistrals que, en el millor dels casos, serveixen tan sols per traçar línies generals que hauran de canviar necessàriament d'acord amb les condicions econòmiques i polítiques concretes de cada fase particular del procés històric” V.I.Lenin, Cartes sobre tàctica, abril 1917.

0. Introducció

Aquest text esquemàtic pretén tan sols servir com a guió per a iniciar un debat que l'Esquerra Independentista en el seu conjunt ha obviat massa sovint al llarg de la seva història i donar unes primeres pinzellades sobre quina pot ser la política d'aliances de l'EI en la conjuntura actual.

1. Observacions generals sobre les polítiques d'aliances

1.1 La relació dialèctica entre tàctica i estratègia

Entenem per **estratègia** aquells elements centrals, aquelles condicions ineludibles, aquells salts qualitatius que haurà d'anar donant tot procés revolucionari. **Tàctica**, en canvi, fa referència a l'acció política i/o social més immediata, al treball del dia a dia que ha de permetre avançar vers els objectius estratègics.

Això, però, no és tan senzill. Algunes desviacions del marxisme (especialment el trotsquisme) confon els termes i arriba a plantejar la conquesta dels objectius estratègics (programa de màxims) a través de l'avenç mecànic en les qüestions tàctiques (programa de mínims). Res més lluny de la realitat.

El cert és que entre tàctica i estratègia s'estableix una relació dialèctica, és a dir, per poder desplegar una política de masses que permeti acumular forces per tal de forçar la ruptura, cal sovint entrar en contradicció amb els principis estratègics, aquells que, *a priori*, ens semblen irrenunciables i per a la conquesta dels quals, precisament, despleguem la línia tàctica.

I a l'inrevés: molt sovint, determinades conquestes a nivell tàctic acaben actuant com a anestèsic de la lluita de classes o la consciència nacional, ja que, gestionades per l'Estat a través de les forces d'ordre (normalment socialdemòcrates) esdevenen una eina de cofoisme i desmobilitació.

És en aquest context en què cal situar les polítiques d'aliances. No hi ha una solució màgica al conflicte entre tàctica i estratègia, sinó que, en cada

instant i en cada lloc físic, cal saber analitzar les condicions objectives que faran més fructífer prendre una decisió determinada, establir els límits, els acords de mínims, els àmbits de col·laboració, etc.

1.2 Quin és l'objectiu d'una determinada d'aliança?

Aquesta és la primera pregunta que cal respondre abans de començar a parlar de qualsevol aliança. Què volem en realitat? Què necessitem per aconseguir-ho i, de retruc, què estem podem fer i què no per aplegar forces per tal d'assolir aquest objectiu?

Un cop aquest objectiu està clarament definit i assimilat pel conjunt de la militància, cal desplegar els contactes, converses i negociacions necessaris per fer-lo possible i, el que és més important, un cop finalitzat el procés, revisar si realment els condicionants que han aparegut ens han fet allunyar de l'objectiu inicial o l'han fet intrascendent.

Posem un exemple. Una CUP acorda després d'intensos debats que el seu objectiu per al 2007 és tenir un regidor. Fa números i veu que tota sola, no pot assolir aquest objectiu. Analitza la realitat del seu municipi i observa que hi ha una vida associativa i unes lluites populars prou fortes (tot i que ideològicament diversa) que li podrien proporcionar el coixí electoral que necessita. Desplega els seus contactes, exposa les seves propostes i es troba que:

- Cas a): La proposta d'una candidatura unitària de tipus ciutadà, esquerranós i alternatiu ha quallat i la CUP la pot encapçalar i pot servir d'altaveu d'una part significativa de les seves propostes polítiques. Fantàstic.
- Cas b): La proposta és rebuda amb la mofa burleta dels presumptes llibertaris, el rebuig visceral dels sectors de l'esquerranisme infantil i la indecisió dels moviments menys polititzats.

Problemes: entre els dos casos hi ha tota una escala de grisos que cal saber analitzar abans de prendre cap decisió.

Situem-nos en el cas b). Aquesta CUP té dues opcions:

- replantejar el seu objectiu, renunciar a tenir regidor i centrar-se en la propaganda política per tal d'anar fent quallar el seu discurs i les seves propostes entre els qui l'escolten;
- establir contactes amb altres forces polítiques per formar una candidatura conjunta.

Situem-nos en la segona opció: establerts els contactes amb el PE, força amb què s'han compartit alguns espais d'incidència social, reivindicacions concretes, etc. i que segurament podria obtenir representació, es veu que hi ha possibilitats d'entesa i s'hi estableixen negociacions.

El resultat final és que s'obté un lloc a la llista que ens garanteix el regidor, que el nom de la CUP apareix en pla d'igualtat dins la candidatura, que es

comparteixen els 10 punts fonamentals (i concrets) de la política municipal a defensar i que hi haurà acord per expressar les divergències. Molt bé.

El resultat, si bé sembla garantir que traurem un regidor, implica que la CUP desapareix com a tal de l'escenari polític (no surt ni en el nom, ni en la propaganda, ni el regidor serà portaveu), reforça el PE en la mesura que afavoreix la identificació de nous sectors amb la força hegemònica i afebleix la CUP, que només compta amb la incomprensió dels sectors teòricament més propers i la seva mateixa feblesa organitzativa, que li impedeix competir amb l'aparell de propaganda del PE i els mitjans de comunicació. Un greu problema.

En aquestes condicions, l'objectiu inicial continua tenint sentit? Només l'anàlisi objectiva de la realitat i el debat madur al si de la CUP poden dur a prendre una decisió coresponsabilitzada que, a més, no tenim totes les garanties que sigui la més adient.

Exercici. Simuleu les situacions possibles amb l'exemple següent: **Un partit revolucionari i independentista estableix com a objectiu bastir un ampli moviment popular per l'autodeterminació.**

1.3 Aliances a nivell social, sòcio-polític i institucional

Molt sovint tendim a reduir el concepte d'aliança al de pacte entre forces polítiques. Res més lluny de la realitat. Cal entendre com a aliança tot agrupament de forces socials o polítiques d'orientació diversa que té lloc en un moment determinat per a l'assoliment d'un objectiu concret.

Així, l'EI estableix, de fet, aliances informals amb diferents forces socials quan treballa donant suport més o menys explícit en una mobilització sindical, en un correllengua, en una associació de veïns en lluita per una zona verda o dins un moviment d'esplai que reclama locals.

Un altre nivell d'aliança més formal a nivell polític és el que es produeix en plataformes reivindicatives concretes que podrien aspirar a anomenar-se "de masses" (amb la inclusió tant de forces polítiques com de col·lectius socials) com el No a la Guerra, el No a la Constitució Europea, als estatuts, al TAV, al 4t Cinturó...

D'aquestes experiències se'n poden o no derivar aliances més estables de cooperació més o menys permanent i amb més contingut polític i amplada de mires, que són les que podrien generar un moviment de masses enquadrat (si sabem i podem ser hegemònics) en l'estratègia independentista.

L'altre tipus d'aliança és l'estrictament electoral o institucional, aquella que es dona en unes eleccions i amb uns objectius concretíssims: obtenir tants vots, tants regidors, arribar a tantes persones, foragitar determinat alcalde...

1.4 Aliances de classe, aliances tàctiques i estratègiques

Partint del principi del Partit com a expressió política d'una classe social (el proletariat en el nostre cas) en lluita i matisant aquesta definició amb la complexitat de la nova realitat social, econòmica i política, el que sí que podem afirmar és que cada força política representa, en un lloc i un instant determinats, uns sectors socials concrets, o més ben dit, **els interessos objectius d'uns sectors socials concrets**.

L'MDT, com a Partit de la Revolució Socialista Catalana, representa els interessos de la classe treballadora dels Països Catalans, més en concret, de tots aquells sectors de la classe treballadora explotada pel capital i oprimida i espoliada pels estats ocupants que millorarien objectivament les seves condicions de vida amb una ruptura política que els dugués a dotar-se d'un Estat propi per a la construcció d'una societat socialista en cooperació amb altres pobles del món.

Abans de plantejar qualsevol aliança, ja sigui tàctica o estratègica, cal que tinguem en compte la seva dimensió d'aliança de classe: **tàctica** quan diferents sectors socials s'uneixen per a una conquesta concreta i determinada; i **estratègica** quan el conjunt dels sectors populars se sumen a la classe treballadora per a enderrocar el poder polític del capital.

Serà l'anàlisi de les implicacions en termes de classe d'aquestes aliances allò que molt sovint ens donarà la pista de què estem fent, dels límits de l'operació, de fins on i fins quan podem arribar amb aquesta determinada aliança.

2. La política d'aliances de l'EI a nivell local, nacional i internacional

2.0 Criteris generals

Els objectius de l'EI a nivell tàctic a curt i mitjà termini (sovint resumits en la consigna "Construïm la Unitat Popular") es concreten en:

- El desplegament definitiu de la lluita municipal arreu del territori a través de les CUP.
- La construcció d'un moviment popular per l'autodeterminació.
- La construcció d'un referent polític de masses i l'extensió de la lluita institucional a altres nivells.
- Crear i/o enfortir una xarxa associativa nacional-popular,
- Cohesionar, reforçar i dotar d'una perspectiva nacional dins l'estratègia independentista les lluites sectorials (estudiants, joves, sindicals, ideològico-cultural, ecològiques, feministes...)

Cal ser conscients abans de desplegar les aliances necessàries que a més dels enemics explícits, existeixen els competidors, forces polítiques amb un grau més o menys gran d'integració en l'Estat com a eina de dominació, però amb un revestiment progressista que encara les fa atractives als ulls de sectors populars que, per culpa d'aquestes forces, es veuen finalment arrossegats a la desmobilització.

Això implica que si bé les aliances són inevitables i fins i tot poden ser fructíferes en els nivells menys formals (plataformes, mobilitzacions, etc.), cal anar amb molta cura a l'hora de plantejar-les en l'àmbit més formal (electoral), ja que:

- algunes d'aquestes forces suposen un autèntic tap al moviment popular, uns autèntics quintacolumnistes de l'Estat i el capital en el si de la classe treballadora i els moviments socials;
- el desplegament de la lluita institucional de l'EI només podrà reeixir si és capaç d'arrossegar part dels votants actuals d'aquestes forces, algunes de les quals convé desemascarar com més aviat millor.

No obstant això, insistim queno hi ha fórmules màgiques universals i que és l'anàlisi rigorosa dels condicionants reals que ha d'acabar d'orientar-nos a l'hora de prendre una o altra decisions.

2.1 Aliances a nivell local

L'Esquerra Independentista estableix tres tipus d'aliances a nivell local, corresponents amb les tipologies de menys a més grau de formalitat.

En primer lloc, s'estableixen aliances informals amb el teixit associatiu d'arrel popular per a la dinamització social i cultural de la vila o comarca, el desvetllament de la consciència col·lectiva, el foment de l'autoorganització, etc. Aquestes aliances esdevenen més formals a mesura que augmenta el grau de politització de l'activisme social i es fa el salt a la reivindicació. Són aquests tipus d'aliances les que permeten dotar-se d'un coixí, d'un hàbitat favorable, d'un punt de partida inicial per a la penetració social de l'independentisme revolucionari.

En segon lloc, s'estableixen aliances en forma de gestió col·lectiva, junt amb altres forces polítiques i socials, de diferents plataformes reivindicatives. En aquest nivell és on s'acostuma a dirimir quines forces polítiques acabaran capitalitzant la tasca de base dels moviments reivindicatius i esdevenint (o no) referents per a determinades lluites i sectors socials. Cal, per tant, un nivell més alt d'anàlisi i planificació de la intervenció que correspon fer, tant per assolir una major mobilització com per orientar o projectar políticament aquesta experiència determinada amb posterioritat.

Finalment, a les viles i ciutats on hi ha CUP o altres experiències de lluita municipal, poden donar-se diferents aliances de caràcter electoral, ja sigui amb diferents col·lectius socials d'orientació i representativitat diversa als quals convé atraure vers la línia política d'Unitat Popular, ja sigui amb altres forces polítiques (normalment reformistes) amb les quals cal tenir ben clar que l'aliança és merament puntual i per a l'assoliment d'objectius concrets i d'importància cabdal.

Cal insistir que en aquest darrer nivell és on hi ha d'haver un grau més elevat de capacitat d'anàlisi, de debat i acord polític intern, de fermesa ideològica i de fortaleza organitzativa per tal d'afrontar el repte de treballar

conjuntament amb sectors polítics que, a priori, no només no són susceptibles de ser incorporats a curt termini a un procés d'Unitat Popular, sinó que a la pràctica actuen sovint com a titelles de l'Estat i el capital.

2.2 A nivell nacional

Actualment, l'Esquerra Independentista es troba en condicions d'establir (i, de fet, ho fa) aliances informals amb determinades expressions del teixit social amb perspectiva nacional. Davant l'ofensiva neoliberal i espanyolista que ens caurà a sobre, caldrà intensificar aquesta cooperació, especialment en els àmbits de la lluita per la llengua, la lluita cultural, les lluites laborals i la defensa del territori.

En el nivell de les plataformes i moviments reivindicatius unitaris, la prioritat de l'Esquerra Independentista haurà de ser la de combinar el seu impuls, amb la seva correcta orientació política, desemmascarant sovint el paper de les forces reformistes.

Especialment important haurà de ser la política d'aliances que permeti desplegar un veritable moviment popular per l'autodeterminació, debat que constitueix tota una altra ponència.

Finalment cal remarcar que en la situació actual seria un error gravíssim plantejar aliances de tipus electoral a nivell nacional (o regional). L'Esquerra Independentista ha d'obrir-se camí en aquests fronts i això requereix augmentar el nivell d'emplaçament i enfrontament polític amb l'autonomisme i el reformisme.

Ara per ara no és plantejable cap aliança de tipus estratègic a nivell nacional; ans al contrari, la prioritat hauria de ser la clarificació estratègica de la mateixa EI.

2.3 A nivell internacional

Les prioritats a nivell internacional es concretarien a nivell d'aliances en:

- Una aliança tàctica amb diferents moviments democràtics, revolucionaris i d'alliberament per a la construcció d'una xarxa europea pel dret d'Autodeterminació.
- Una aliança tàctico-estratègica per a la dinamització, a nivell europeu, d'un sindicalisme de classe i combatiu capaç de donar resposta a les agressions del capital i de defensar un model basat en el control democràtic de l'activitat econòmica.
- Una aliança estratègica per a la construcció de la Internacional Comunista del segle XXI, una eina de coordinació estratègica d'abast mundial que integri les organitzacions marxistes de diferents pobles i nacions que assumeixin un programa comú de ruptura política i transformació estructural de la societat.

- Una Internacional Comunista que defensi sense complexos el caràcter social de l'activitat econòmica, els drets dels pobles a la seva lliure determinació, la diversitat lingüística i cultural i la globalització del progrés científic i social i que ho faci tant davant les formes més descarades del liberalisme i l'imperialisme, com de les ideologies obscurantistes i retrògrades que no són res més que l'altra cara de la mateixa moneda.